

Statisztikai tájékoztató – Hajdú-Bihar megye, 2010/3

Tartalom

Bevezető.....	2
Gazdasági szervezetek.....	2
Beruházás.....	3
Mezőgazdaság	4
Ipar	4
Építőipar	5
Kereskedelmi szálláshelyek.....	6
Lakásépítés	6
Foglalkoztatottság, munkanélküliség	7
Keresetek.....	8
Népmozgalom.....	9
Közlekedési balesetek	9
Táblázatok	11

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

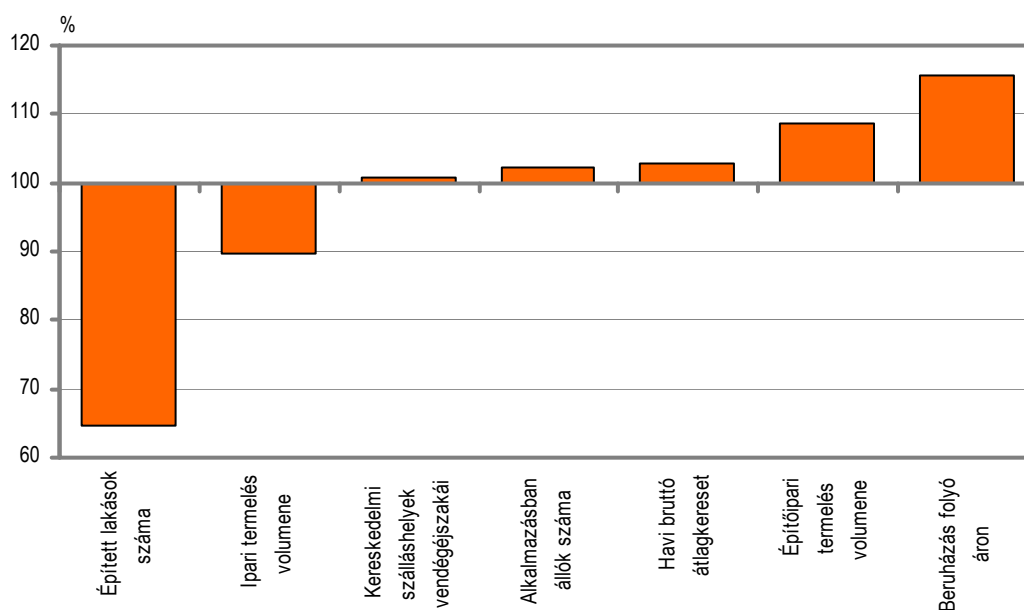
Bevezető

Hajdú-Bihar megye 2010. I–III. negyedévi előzetes statisztikai információi eltérő irányú és mértékű változásokat jeleznek.

A megyei székhelyű építőipar teljesítménye bővült a 2009. I–III. negyedévihez képest. A gazdasági szervezetek – szintén székhely szerint számba vett – beruházásai folyó áron növekedtek, elsősorban a III. negyedévi épületberuházások révén. A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái kissé meghaladták az előző év azonos időszaki szintjét. Ugyanakkor az ipar teljesítménye csökkent, és az átadott új lakások száma is elmaradt az alacsony bázistól.

1. ábra

**Fontosabb megyei gazdasági jelzőszámok, 2010. I–III. negyedév
(2009. I–III. negyedév = 100)**

A gazdasági krízis okozta kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetet a közmunkaprogram és a részmunkaidős foglalkoztatás bővülése némileg enyhítette, így az alkalmazásban állók száma összességében emelkedett. A keresetek reálértéke elsősorban a személyi jövedelemadó szabályainak változásából eredően nőtt.

Gazdasági szervezetek

Hajdú-Biharban 2010. szeptember 30-án 94 ezer gazdasági szervezetet tartottak nyilván, az országban bejegyzettek 5%-át. A megyében 4%-kal – az országosnál 1 százalékponttal nagyobb ütemben – nőtt a szervezetek száma az előző év azonos időpontjához képest.

A regisztrált szervezetek döntő többségét, 72%-át adó egyéni vállalkozások száma 3%-kal, a 23%-os arányt képviselő társas vállalkozásoké 5%-kal növekedett, a 4%-ot kitevő nonprofit szervezetekből pedig 2%-kal tartottak többet nyilván, mint egy évvel korábban. A fennmaradó 1%-ot a költségvetési és társadalombiztosítási szervek képezték.

A regisztrált vállalkozások háromnegyede, vagyis 67 400 egyéni vállalkozásként folytatta tevékenységét. Az egyéni vállalkozók héttizede csak adószámmal rendelkezett, akik száma közel 4%-kal emelkedett. Bővült (2%-kal) a vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozások száma is.

A munkavégzés jellege szerint az egyéni vállalkozók 39%-a mellékfoglalkozásban, 31%-a főfoglalkozásban, 30%-a nyugdíj mellett folytatta tevékenységét. A mellékfoglalkozású vállalkozók száma 5%-kal, a főfoglalkozásúaké és a nyugdíjasoké 2–2%-kal nőtt az egy évvel ezelőttihez viszonyítva.

Főtevékenysége alapján az egyéni vállalkozások 55%-át a mezőgazdaságba sorolták. Az egyéni vállalkozások között jelentősebb (5–11%-os) arányt képviselnek még a kereskedelem, gépjárműjavítás; a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és az ingatlanügyletek ágazatok.

A társas vállalkozások legnagyobb hányadát képviselő korlátolt felelősségű társaságok száma 13%-kal nőtt, az arányát tekintve szintén jelentős betéti társaságoké 6%-kal csökkent. Így a 22 ezer társas vállalkozásból 12 300-at korlátolt felelősségű társaságként, 7300-at betéti társaságként jegyeztek. E két gazdálkodási forma adta a társas vállalkozások csaknem kilenctizedét. Ezzel egyidejűleg a részvénytársaságok száma 1%-kal emelkedett, a szövetkezeteké viszont 5%-kal tovább csökkent.

A társas vállalkozások legnagyobb része, azaz 24%-a a kereskedelem, gépjárműjavítás területén folytatta tevékenységét, 13–13%-uk az ingatlanügyletek, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágakba, 10%-uk az építőiparba, 8%-uk a feldolgozóiparba tartozott. Közülük a kereskedelem, gépjárműjavítás, a szakmai, tudományos műszaki tevékenység és az ingatlanügyletek területén átlag feletti ütemben, 5–7%-kal emelkedett a szervezetek száma az előző év azonos időpontjához mérten.

1. tábla

A regisztrált vállalkozások főbb gazdasági áganként, 2010. szeptember 30.

Gazdasági ág	Száma		Előző év azonos időpontja=100,0		Megoszlása, %	
	társas	egyéni	társas	egyéni	társas	egyéni
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	858	37 242	102,4	103,6	3,9	55,2
Feldolgozóipar	1 756	1 045	102,6	95,5	8	1,6
Építőipar	2 292	1 932	100,3	99,2	10,4	2,9
Kereskedelem, gépjárműjavítás	5 251	3 628	104,8	99,9	23,9	5,4
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	991	2 148	107,7	99,8	4,5	3,2
Ingatlanügyletek	2 743	7 217	107	103,9	12,5	10,7
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	2 762	3 327	105,8	103,2	12,5	4,9
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	951	1 820	106,5	103,2	4,3	2,7
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 130	743	103,2	112,6	5,1	1,1
Egyéb	3 228	8 312	104,5	103	14,9	12,3
Összesen	21 962	67 414	106,3	105,3	100,0	100,0

Hajdú-Bihar megyében az ezer lakosra jutó vállalkozások száma 166 volt, amely kissé meghaladta az országos átlagot (163) a jelentős számú egyéni vállalkozás jelenlétéből eredően. A megyében az egyéni vállalkozások sűrűsége (125) ugyanis ötödével volt több az országosan jellemzőnél, míg a társas vállalkozásoké (41) az átlagos mindössze héttizedét tette ki.

Beruházás

A megfigyelt Hajdú-Bihar megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2010 I–III. negyedében 77 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg, ami folyó áron számítva 16%-kal meghaladta az előző év azonos időszak szintjét. A bővülés a június–szeptemberi időszakban megnövekedett épületek és egyéb építmények beruházásaiból adódott, így az év első kilenc

hónapjában összességében 35%-kal emelkedett az épületberuházások teljesítményértéke. Ezzel egyidejűleg a gép- és berendezésberuházások 2, az egyéb célra (ültetvény, erdő, tenyész- és igásállat, föld, telek stb. beszerzésére) fordított fejlesztési kiadások pedig 3%-kal mérséklődtek. A változások következtében módosult a fejlesztések anyagi-műszaki összetétele is: a beruházási célú ráfordításokból az épületek és egyéb építmények építése 56%-kal részesedett, míg a gépek, berendezések, járművek beszerzéséhez, létesítéséhez, felújításához kapcsolódó kiadások 40%-os részarányt képviseltek. A beruházások fennmaradó 4%-át pedig egyéb célra fordították.

A teljesítményérték legnagyobb szeletét (közel ötödét) adó feldolgozóipar folyó áron számított beruházásai 16%-kal csökkentek 2009 I–III. negyedévéhez viszonyítva. A beruházások csaknem egyhetede a mezőgazdaságban valósult meg, ahol nominálisan 14%-kal kevesebbet fordítottak fejlesztésekre, mint az előző év azonos időszakában, döntően a gépberuházásokat ösztönző támogatások csökkenése miatt. Az előzőeknél kisebb súlyú gazdasági ágak közül a szállítás, raktározás területén és az építőiparban számottevő növekedés történt, amiben (mindkét esetben) az egy évvel korábbi alacsony bázis is szerepet játszott. Az oktatás beruházási teljesítményértékének növekedésében az állami és uniós forrásokból megvalósuló épületbővítések, -felújítások játszottak meghatározó szerepet. Az ingatlanügyletek területén tapasztalt nagymértékű csökkenést a lakásépítések jelentős visszaesése magyarázza.

Mezőgazdaság

A mezőgazdaság növénytermesztési ágazatában az ez év elejétől november közepéig lehullott – a sokéves átlagot meghaladó – mintegy 900 mm csapadék kedvezőtlenül hatott a kalászos gabonák terméseredményére. A nagy mennyiségű nyári eső és az augusztusi meleg időjárás viszont – a belvízzel borított területeket kivéve – jót tett a megye vetésszerkezetében legnagyobb részarányt képviselő kukoricának. Betakarítása azonban csak jókora késéssel kezdődhetett meg. A Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal operatív adatai szerint november második felében még vetésterületének 10%-án „lábon állt” a kukorica. A napraforgómag és a burgonya betakarításával végeztek, az előbbi gyenge, az utóbbi pedig közepes hozamot produkált.

Az extrém mennyiségű csapadék nemcsak a betakarítást, de a talajelőkészítést és a vetést is hátráltatta. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet által közzétett jelentés alapján az őszi munkák megkezdésekor a megye gazdálkodói összesen 324 ezer hektárt irányoztak elő talajelőkészítésre, amiből 108 ezer hektárt az őszi vetésű növények alá terveztek. Az őszi búza 76 ezer hektárra szándékozott vetésterületéből november második feléig csupán 60 ezer hektáron került földbe a mag. Az őszi árpát a tervezett teljes területen (8500 ha) elvetették, őszi káposztarepcével pedig a tervezett (5600 ha) területnek csak a 60%-át tudták bevetni.

November második felében a 216 ezer hektárra előirányzott tavaszi vetésű növények alá történő talajelőkészítés 60%-os készülségben állt. A belvízzel elöntött területek nagysága 4100 hektár volt.

A mezőgazdasági termékek termelőiár-színvonala 2010 I–III. negyedévében országosan 11%-kal nőtt 2009 azonos időszakához képest. Az első félév során még stagnáló termelői árakban júliustól következett be erőteljes növekedés.

Ipar

2010 I–III. negyedévében Hajdú-Bihar megye ipari termelése összehasonlító áron számítva 10%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest a legalább öt főt foglalkoztató ipari vállalkozások telephely szerinti információi alapján. (Országosan ugyanakkor 10–11%-os bővülést regisztráltak). Az iparosodottság alacsony szintjére utal, hogy az egy lakosra jutó I–III.

negyedévi termelési érték az országos átlag felét tette ki. Az előbbinél kisebb (3%-os) mérséklődést jeleznek a megyei székhelyű, legalább 50 fős szervezetek adatai.

A csökkenésben két jelentős ágazat, az ipari termelésből egyaránt 21–21%-kal részesülő élelmiszeripar és gépipar teljesítményének szűkülése játszott meghatározó szerepet. Az élelmiszeripar (15%-os) visszaesését mind a hazai, mind a külföldi értékesítések elmaradása befolyásolta. Az exportorientált gépipar (12%-os) mérséklődését a külföldi piacok szűkülése okozta. Ugyanakkor a gyógyszergyártás terén növekedést regisztráltak, így az ágazat a vegyi anyag, termék gyártásával együttesen az ipari termelés 28%-át adta. Szintén bővült a kizárólag belföldi szolgáltatást nyújtó energiaipar teljesítménye, és az ipari produktumból 16%-kal részesedett.

2010 I–III. negyedévében a megyei székhelyű közepes és nagyméretű ipari vállalkozásoknál 20,1 ezer fő állt alkalmazásban, 5%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

Az ipari értékesítés 2010. január–szeptemberi árszínvonala országosan 3,4%-kal volt magasabb a 2009 azonos időszakánál. Az áremelkedés a belföldi eladások 6,3%-os drágulásának és az exportértékesítési árak – a forint árfolyamváltozásával összefüggő – szerényebb, 0,8%-os növekedésének következménye.

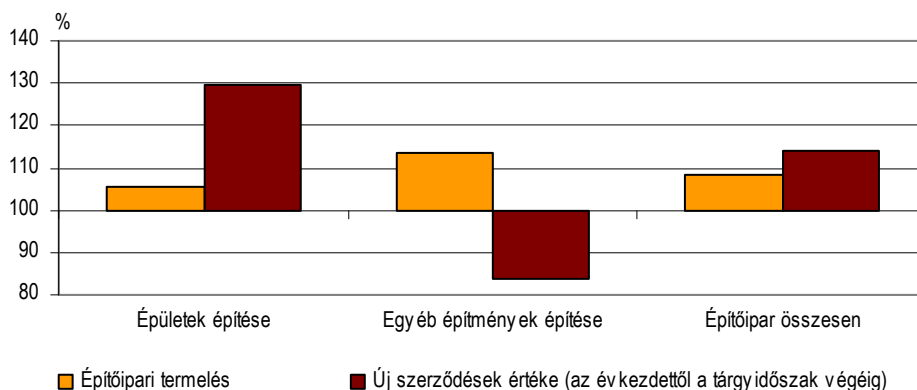
Építőipar

A hajdú-bihari székhelyű építőipari vállalkozások teljesítménye – az országos csökkenéssel szemben – kedvezően alakult. 2010 I–III. negyedévében a négy főnél többet foglalkoztató vállalkozások adatai alapján az építőipari termelés 33 milliárd forintot tett ki a megyében, összehasonlító áron 9%-kal többet az egy évvel korábbinál.

Építményfőcsoportok szerint a termelési érték nagyobb részét, a hattizedét kitevő épület építés volumene 5%-kal, az egyéb építményeken végzett munkáké 14%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

2. ábra

Az építőipari termelés, és az új szerződések volumenindexe, 2010. I–III. negyedév
(2009. I–III. negyedév=100,0)

A szerződésállományra vonatkozó adatok szerint a megyei székhelyű építőipari vállalkozások az előző évinél 14%-kal több új szerződést kötöttek. Az építményfőcsoportok közül az épületek építésére vonatkozó új szerződések értéke 30%-kal emelkedett, viszont az egyéb építmények tekintetében 16%-kal kisebb összegű megállapodás született. A szerződések háromnegyede épületeken, egynegyede egyéb építményeken elvégzendő munkákra vonatkozott.

2010 I–III. negyedévében az építőipar termelői árai országosan átlagosan 0,9%-kal voltak magasabbak, mint egy évvel korábban.

Kereskedelmi szálláshelyek

Az idegenforgalmat jellemző mutatók közül – az év első kilenc hónapjában – a vendégek száma csökkent, a vendégéjszakáké pedig összességében emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A megye kereskedelmi szálláshelyein 2010 I–III. negyedévében 275 ezer vendég 938 ezer vendégéjszakát töltött el. A vendégek száma 5%-kal kevesebb, a vendégéjszakáké 1%-kal több volt, mint 2009 január–szeptemberében. A tartózkodási idő átlagosan 3 éjszakát tett ki.

A megye idegenforgalmában a kereskedelmi szálláshelyeket igénybe vevő belföldiek és külföldiek száma egyaránt 5–5%-kal csökkent. Az általuk eltöltött vendégéjszakákat illetően a hazai vendégeké közel 2%-kal nőtt, míg a külföldről érkezőké stagnált.

A külföldiek 2010 I–III. negyedévében az összes megyébe látogató és megszálló vendég 28%-át adták. A legtöbben az idén is Romániából, Lengyelországból és Németországból érkeztek, akiknek mind a számuk, mind a vendégéjszakáik csökkenést mutatnak. Ugyanakkor számottevően bővült Kína, Bulgária és Szerbia állampolgárainak hajdú-bihari vendégforgalma.

A kereskedelmi szálláshelyek összesen 8,5 milliárd forint bruttó bevételt értek el 2010 I–III. negyedévében, ami folyó áron számítva 5%-kal maradt el az előző év azonos időszakában mért összegtől. A bevételek fele szállásdíjból adódott. A bruttó szállásdíjbevétel 64%-a (2,7 milliárd forint) a belföldi vendégektől realizálódott, melynek 47%-át fizették üdülési csekkel. A belföldi szállásdíjakon belül a beváltott üdülési csekkek részaránya 7 százalékponttal nőtt 2009 I–III. negyedévéhez képest.

Lakásépítés

2010 I–III. negyedévében 465 új lakást vettek használatba a megyében, az előző évi alacsony bázisnál is mintegy 35%-kal kevesebbet. Az építések intenzitása (tízezer lakosra vetített száma) Hajdú-Biharban (8,6) az országos értéktől (13,3) elmaradt ugyan, azonban a – főváros és Pest megye nélkül számított – vidéki átlagot (8,3) kissé meghaladta.

A használatbavételek 45%-a Debrecenben, 43%-a a megye többi városában koncentrálódott, a községekben pedig 12%-uk realizálódott.

2. tábla

Lakásépítések építető szerint, 2010. I–III. negyedév

Megnevezés	Száma			2009. I–III. n.év = 100,0		
	összesen	ebből		összesen	ezen belül	
		vállalkozás	természetes személy		vállalkozás	természetes személy
Debrecen	208	19	189	67,8	27,9	79,1
Többi város	199	18	181	58,0	21,4	69,9
Községek	58	3	55	84,1		79,7
Összesen	465	40	425	64,7	26,3	75,0

A természetes személyek negyedével, a vállalkozások pedig csaknem háromnegyedével kevesebb lakást építettek, mint 2009 I–III. negyedévében. Így a szeptember végéig átadott lakások 91%-a magánszemélyek, 9%-a vállalkozások beruházásaként készült. Ezzel összefüggésben a lakások kilenc-tizede saját használatra, tizede pedig értékesítési célból épült. Az új lakások építési forma szerinti megoszlása is a lakossági építetők dominanciáját tükrözi: 70%-ukat családi házként vették használatba.

A 2010 I–III. negyedévében átadott lakások átlagos alapterülete 112 m² volt, és 56%-ukat legalább négyszobásra építették.

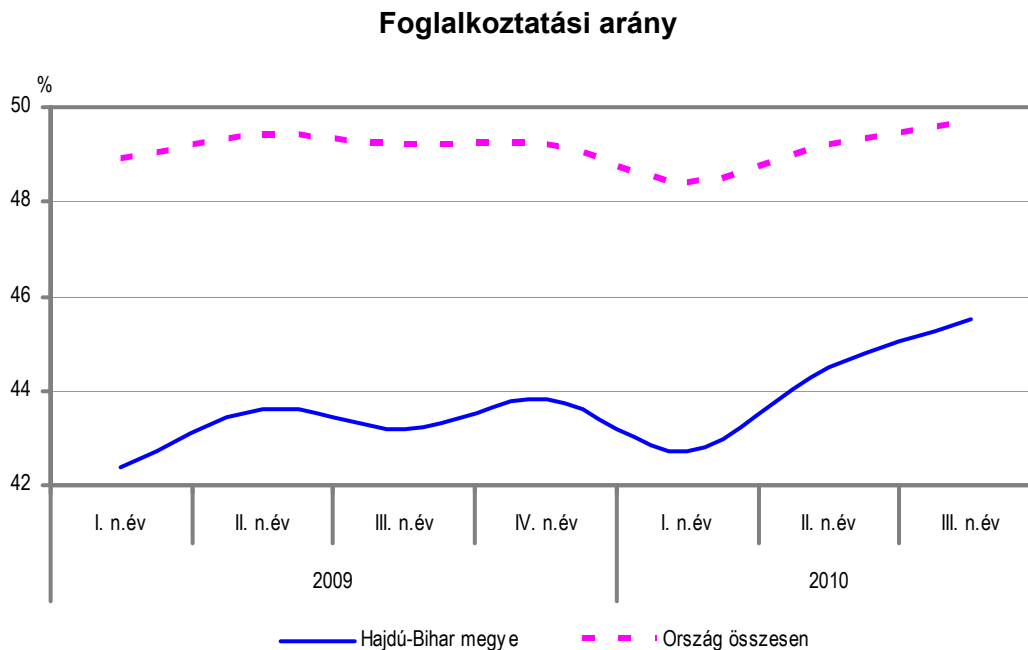
A lakásépítés nagyarányú visszaesésével egyidejűleg tovább gyengült az építési szándék is: január–szeptemberben a Hajdú-Bihar megyei építésügyi hatóságok 436 új lakás építésére adtak ki engedélyt, ami a bázisidőszaki fele.

Szeptember végéig 131 lakás szűnt meg a megyében, 5-tel kevesebb, mint 2009 I–III. negyedévében. Száz épített lakásra 28 megszűnés jutott, 9-cel több, mint az előző év azonos időszakában. Az építések és megszűnések egyenlegeként a megyei lakásállomány 334-gyel bővült.

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

A Központi Statisztikai Hivatal **lakossági munkaerő-felmérése** alapján 2010 III. negyedévében a hajdú-bihari 15–74 éves népesség 52,5%-a, mintegy 216 ezer fő volt jelen a munkaerőpiacon foglalkoztatottként, vagy munkanélküliként. A megfigyelt időszakban a népesség aktivitási aránya 3,5 százalékponttal volt magasabb az előző év azonos időszakában mértnél. A gazdasági aktivitás fokozódásához mind a munkanélküliek, mind a foglalkoztatottak számának bővülése hozzájárult. A III. negyedévben átlagosan 187,4 ezer fő számított foglalkoztatottnak, amely alapján 45,5%-os foglalkoztatási ráta számítható. (Országosan a foglalkoztatási arány a térségét meghaladó, 49,7% volt).

3. ábra

2010 III. negyedévében a munkanélküliek száma 28,5 ezerre emelkedett, és a munkanélküliségi ráta 13,2%-ot tett ki. (A mutató értéke országosan a megyeinél kisebb, 10,9%-os volt.)

Az **intézményi adatgyűjtés** alapján Hajdú-Bihar megyében 2010 I–III. negyedévében a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál, létszámtól függetlenül a költségvetési és társadalombiztosítási intézményeknél, illetve a megfigyelt nonprofit szervezeteknél átlagosan mintegy 115 ezer fő állt alkalmazásban, ebből 68 ezer fő a versenyszférában, 39 ezer fő pedig költségvetési szerveknél. Számuk összességében az előző év azonos időszakához képest 2%-kal emelkedett. Ezen belül a versenyszférában 3%-kal kevesebben, a költségvetési szerveknél pedig – összefüggésben a közmunkaprogram kiszélesedésével – 8%-kal többen dolgoztak, mint 2009 I–III. negyedévében. Ez utóbbi területen a létszámbővülés többnyire a fizikai foglalkozásúak körében történt.

A vizsgált időszakban a megyében 14 ezer fő dolgozott részmunkaidőben. Számuk az előző év azonos időszakához képest 14%-kal bővült, így az alkalmazásban állók 12%-át tették ki, hasonlóan az országosan jellemzőhöz.

3. tábla

Alkalmazásban állók, 2010. I–III. negyedév

Állománycsoport	Összesen	Ebből	
		versenyszféra	költségvetés
		Fő	
Fizikai foglalkozású	65 441	47 563	13 390
Szellemi foglalkozású	49 182	20 873	25 312
Összesen	114 623	68 436	38 703
		2009. I.negyedév=100,0	
Fizikai foglalkozású	103,2	97,9	122,6
Szellemi foglalkozású	100,8	94,8	102,1
Összesen	102,2	96,9	108,3

A foglalkoztatási helyzet más irányú megközelítéséhez a **Foglalkoztatási és Szociális Hivatal nyilvántartott álláskeresőkre** vonatkozó adatai nyújtanak információt. E szerint Hajdú-Bihar megyében 2010. szeptember végén mintegy 42 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 3,2%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A regisztrált állományon belül 5400 fő számított pályakezdőnek, 4,8%-kal kevesebb, mint 2009 azonos időszakában. Az átlagostól eltérően alakult a nyilvántartott álláskereső nők száma is, amely 1,8%-os emelkedést követően megközelítően 21 ezerre bővült, és a regisztráltak 50%-át tették ki.

Az álláskeresők kevesebb mint kétharmada volt jogosult valamilyen típusú ellátásra. 6,8 ezer fő álláskeresési járadékban, további mintegy 4,6 ezer álláskeresési segélyben, illetve 14,7 ezer fő rendelkezésre állási támogatásban részesült. A járadékosok száma 19%-kal csökkent, ugyanakkor a segélyezettek köre 44%-kal, a rendelkezésre állási támogatásban részesülőké pedig mérsékeltebben, 3,4%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest.

A vizsgált időszak végén mintegy 1139 munkahely várt kiközvetítésre, közel hattizedével több, mint 2009. szeptember végén, így egy álláshelyre 37 álláskereső jutott.

Jelentősen bővült az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközzel támogatottak köre, melybe június végén 4,2 ezer fő tartozott, az egy évvel korábbinál közel harmadával több.

Keresetek

Hajdú-Bihar megyében 2010 I–III. negyedévében a teljes munkaidőben foglalkoztatottak **havi bruttó átlagkeresete** 167 ezer forintot tett ki, a szellemi foglalkozásúaké átlagosan 223 ezer, a fizikaiaké pedig 120 ezer forintot. A bruttó átlagkereset összességében 2,8%-kal haladta meg a 2009 I–III. negyedévit. Ezen belül a versenyszféra alkalmazottainak keresete az átlagot meghaladóan, 4,7%-kal növekedett, ugyanakkor a költségvetési szerveknél dolgozóké 1,9%-kal csökkent. A szellemi foglalkozásúak keresete az iparban volt a legmagasabb (308 ezer forint), ami közel kétszerese a legalacsonyabbnak számító szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, illetve a humán-egészségügyi, szociális ellátás ágak szellemi foglalkoztatottjai keresetének. A fizikai foglalkozásúak az információ, kommunikáció ágban kerestek a legtöbbet (166 ezer forintot) és – a szellemiekhez hasonlóan – a humán-egészségügyi, szociális ellátásban a legkevesebbet (88 ezer forintot). A hajdú-bihari alkalmazottak keresetszínvonala összességében 17%-kal maradt alatta az országosan jellemzőnek.

Az egyéb kereseti elemeket – mint például az étkezési, munkába járási, lakhatási költségtérítés – is figyelembe véve a megyében alkalmazásban állók átlagosan havi bruttó 176 ezer forintos **munkajövedelemmel** rendelkeztek, amely 2,9%-kal volt magasabb a

2009. I–III. negyedévinél. A kereseten felüli, úgynevezett egyéb munkajövedelmek az összes jövedelem 5,1%-át tették ki.

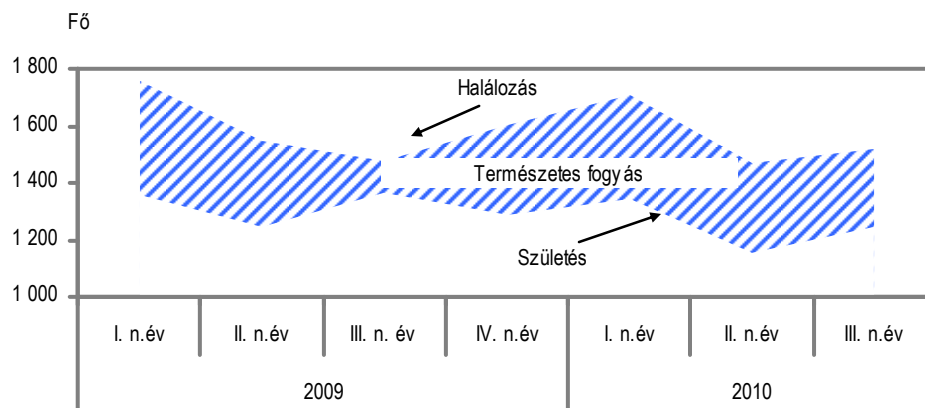
Az alkalmazottak havi bruttó átlagkeresete alapján 115 ezer forint **nettó kereseti átlag** számítható. A szellemi foglalkozásúak havonta átlagosan 146 ezer forintot, a fizikai foglalkozásúak pedig mintegy 88 ezer forintot vihettek haza. A nettó kereseti átlag 8%-kal haladta meg a 2009. I–III. negyedévit. A keresetek nettó értékének viszonylag nagyarányú emelkedése döntően a személyi jövedelemadó szabályainak változásával magyarázható. A vizsgált időszakban országosan mért 5,1%-os fogyasztóiár-növekedést figyelembe véve a keresetek reálértéke 3%-kal emelkedett.

Népmozgalom

2010 I–III. negyedévében 3740 élveszületés történt a megyében, 6%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Ezzel egyidejűleg a halálesetek száma 4700 volt, 2%-os csökkenést mutatva. (Országosan az élveszületések csökkenése 1 százalékponttal meghaladta a megyei változás mértékét, míg a halálozásokénál szinte nem volt különbség.) Hajdú-Biharban összességében a halálozások és a születések eredőjeként 960 fős természetes fogyás alakult ki, ami 18%-kal magasabb a 2009 I–III. negyedévinél. Egy éves kor alatti elhalálozás 21 esetben fordult elő, ami 16%-kal alacsonyabb az előző év azonos időszakában regisztrálnál. Ez alapján ezer élveszületésre 5,6 csecsemőhalálozás jutott (országosan 4,9 a mutató értéke).

4. ábra

Természetes népmozgalmi folyamatok

A megyében 2010 I–III. negyedévében 1450 pár kötött házasságot, 13%-kal kevesebb, mint 2009 azonos időszakában. (Országosan mérsékeltebb, 6%-os volt a visszaesés.)

Közlekedési balesetek

Hajdú-Bihar megye közútjain 2010 I–III. negyedévében 706 személysérüléssel közlekedési baleset történt, 6%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. (Országosan 10%-kal csökkent a balesetek száma). A megyében regisztrálták az országban történt esetek közel 6%-át.

A balesetek többsége – 472 eset – könnyű, 204 eset súlyos sérüléssel végződött, 30 alkalommal pedig halálos áldozatot is követelt.

A balesetet szenvedett személyek száma (957) közel tizedével volt kevesebb a 2009. január–szeptemberinél. Közülük 688-an könnyű, 231-en súlyos sérüléseket szenvedtek, 38-an pedig életüket veszítették. A könnyű sérültek száma 9%-kal, a súlyos sérülteké 6%-kal esett vissza, az elhunytaké pedig 7%-kal csökkent az előző év azonos időszakához mérten.

Az ittas állapotban okozott közlekedési balesetek száma 2009 I–III. negyedévéhez képest 27%-kal csökkent, és 73-at tett ki. Így az összes személyi sérüléssel járó baleset egytizedében játszott szerepet az alkoholos befolyásoltság.

4. tábla

A közúti balesetek főbb adatai, 2010. I–III. negyedév

Megnevezés	Hajdú-Bihar megye		Ország összesen	
	száma	2009. I–III. negyedév=100,0	száma	2009. I–III. negyedév=100,0
Balesetek összesen	706	94,0	12 094	90,2
Ebből: halálos	30	93,8	472	84,4
súlyos sérüléssel	204	94,4	3 688	88,0
könnyű sérüléssel	472	93,8	7 934	91,6
ittasan okozott	73	73,0	1 404	79,9
Balesetet szenvedett személyek összesen	957	91,4	16 021	88,6
Ebből: meghaltak	38	92,7	535	87,3
súlyosan megsérültek	231	93,9	4 223	87,1
könnyen megsérültek	688	90,5	11 263	89,2

A járművezetők hibájából bekövetkezett balesetek egyaránt közel háromtizede (196) az elsőbbség meg nem adásából, illetve a sebesség nem megfelelő alkalmazásából (189) adódott. A szabálytalan irányváltoztatás, haladás és kanyarodás a balesetek egynegyedét idézte elő. A figyelmetlen, gondatlan vezetés és a szabálytalan előzés az esetek 6%-ában fordult elő.

Táblázatok

Összehasonlító adatok (megye – régió – ország)

2010. I–III. negyedév

Megnevezés	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld	Ország
	megye				
Lakónépesség					
Népesség száma, ezer fő ^{a)}	541	391	560	1 493	10 014
Népesség indexe	99,8	99,0	99,1	99,3	99,8
Ipar					
Termelés volumenindexe ^{b)}	89,6	121,9	96,7	106,7	110,5
Egy lakosra jutó termelési érték ^{b)} , ezer Ft	741,0	2 171,2	500,4	1 025,1	1 483,7
Termelés volumenindexe ^{c)}	96,7	113,9	105,1	104,8	111,2
Értékesítés volumenindexe ^{c)}	95,1	113,0	105,2	101,9	107,9
Ezen belül: belföldi	92,5	119,8	107,4	99,1	97,7
export	100,9	109,5	104,1	105,0	116,0
Értékesítésből az export aránya, %	33,0	64,1	65,3	61,6	60,0
Építőipar					
Építőipari termelés volumenindexe ^{d)}	108,5	108,1	84,9	99,6	90,7
Egy lakosra jutó termelési érték ^{d)} , ezer Ft	61,1	49,5	43,8	51,5	86,3
Turizmus					
Vendégek száma, ezer	274,9	119,5	98,7	493,1	5 757,7
Vendégek számának indexe	95,1	91,2	99,4	100,9	100,9
Vendégéjszakák száma, ezer	938,4	364,4	195,5	1 498,3	15 380,2
Vendégéjszakák számának indexe	100,9	95,7	95,2	100,6	100,1
Regisztrált vállalkozások^{e)}					
Regisztrált vállalkozások száma	89 376	50 184	107 805	247 365	1 633 454
Regisztrált vállalkozások számának indexe	103,7	102,0	101,4	102,3	103,1
1000 lakosra jutó vállalkozás	165	128	193	166	163
Beruházás					
Teljesítményérték, millió Ft	76 683	35 577	39 963	152 223	1 994 684
Egy lakosra jutó teljesítményérték, ezer Ft	141,7	91,0	71,3	102,0	199,2
Gazdasági aktivitás^{f)}					
Aktivitási arány, %	52,5	53,1	52,2	52,5	55,8
Foglalkoztatási arány, %	45,5	48,0	43,1	45,3	49,7
Munkanélküliségi ráta, %	13,2	9,7	17,4	13,8	10,9
Alkalmazásban állók száma és keresete^{g)}					
Alkalmazásban állók					
száma, ezer fő	114,6	82,0	108,2	304,8	2 694,1
számának indexe	102,2	103,3	107,0	104,1	101,1
havi bruttó átlagkeresete, Ft	167 031	151 918	147 584	156 104	201 246
havi bruttó átlagkeresetének indexe	102,8	102,8	99,7	101,7	102,4
havi nettó átlagkeresete, Ft	114 570	106 367	103 873	108 590	131 969
havi nettó átlagkeresetének indexe	108,3	107,2	105,2	106,8	108,2
Lakásépítés					
Épített lakás	465	194	283	942	13 340
Épített lakások indexe	64,7	36,8	39,0	47,8	65,8
Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	8,6	5,0	5,0	6,3	13,3

a) 2010. január 1-jén.– b) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai.– c) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.– e) Az országos adatok a külföldön működőkkel együtt.– f) A KSH munkaerő-felmérése alapján, III. negyedév.– g) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Index: előző év azonos időszaka (időpontja) = 100,0.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok I., 2010

Megnevezés	Hajdú-Bihar megyében				Országosan, I–III. n. év
	I. n. év	I. félév	I–III. n. év	I–IV. n. év	
Ipari termelés értéke ^{a)} , millió Ft	131 517	263 259	401 105		14 858 439
előző év azonos időszaka = 100,0	83,4	86,7	89,6		110,5
Ipari termelés értéke ^{b)} , millió Ft	100 767	211 887	321 513		13 589 596
előző év azonos időszaka = 100,0	86,4	94,1	96,7		111,2
Ipari értékesítés ^{b)} , millió Ft	236 583	401 000	544 337		15 512 199
előző év azonos időszaka = 100,0	95,3	95,4	95,1		107,9
Ezen belül: belföldi értékesítés, millió Ft	181 798	282 374	364 909		6 197 413
előző év azonos időszaka = 100,0	95,5	93,5	92,5		97,7
export, millió Ft	54 786	118 625	179 428		9 314 786
előző év azonos időszaka = 100,0	94,7	100,1	100,9		116,0
Építőipari termelés értéke ^{c)} , millió Ft	6 824	16 316	33 048		864 476
előző év azonos időszaka = 100,0	93,9	84,4	108,5		90,7
Épített lakások száma	127	250	465		13 340
előző év azonos időszaka = 100,0	52,3	59,5	64,7		65,8
Megszűnt lakások száma	50	91	131		1 512
előző év azonos időszaka = 100,0	161,3	112,3	96,3		58,9
Kiadott lakásépítési engedélyek száma	132	342	436		14 188
előző év azonos időszaka = 100,0	57,1	52,0	51,1		63,0
Élveszületések száma	1 343	2 498	3 742		68 049
előző év azonos időszaka = 100,0	99,3	95,9	94,3		93,1
Halálozások száma	1 712	3 185	4 701		95 936
előző év azonos időszaka = 100,0	97,9	96,5	98,3		98,9
Természetes szaporodás, fogyás (–)	–369	–687	–959		–27 887
előző év azonos időszaka = 100,0	93,2	98,7	118,1		116,7
A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma	198 556	471 220	938 393		15 380 222
előző év azonos időszaka = 100,0	102,4	100,0	100,9		100,1
Ebből: külföldiek	55 479	152 598	330 391		7 569 381
előző év azonos időszaka = 100,0	145,5	107,1	99,8		100,7
Beruházások teljesítményértéke, millió Ft	15 763	38 134	76 683		1 994 684
Alkalmazásban állók száma ^{d)}	110 060	113 267	114 623		2 694 099
előző év azonos időszaka = 100,0	99,9	101,7	102,2		101,1
Alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete ^{d)} , Ft	174 943	169 279	167 031		201 246
előző év azonos időszaka = 100,0	106,8	103,4	102,8		102,4
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete ^{d)} , Ft	118 715	115 726	114 570		131 969
előző év azonos időszaka = 100,0	112,4	109,7	108,3		108,2
Alkalmazásban állók átlagos havi munkajövedelme ^{d)} , Ft	182 667	178 132	175 972		214 045
előző év azonos időszaka = 100,0	106,2	103,5	102,9		102,3

a) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– b) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– c) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok II., 2010

Megnevezés	Hajdú-Bihar megyében				Országosan, I–III. n. év
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	
Foglalkoztatottak száma ^{a)} , ezer fő	175,9	183,0	187,4		3 822,5
előző év azonos időszaka = 100,0	100,7	101,9	105,6		101,0
Munkanélküliek száma ^{a)} , ezer fő	27,1	28,1	28,5		465,7
előző év azonos időszaka = 100,0	120,5	139,8	119,2		106,8
Gazdaságilag inaktív népesség száma ^{a)} , ezer fő	208,7	200,5	195,6		3 398,5
előző év azonos időszaka = 100,0	97,3	94,7	93,2		98,0
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	13,4	13,3	13,2		10,9
Nyilvántartott álláskeresők száma az időszak végén	49 914	41 153	42 041		543 030
előző év azonos időpontja = 100,0	111,7	96,6	96,8		95,9
Álláskeresői járadékban részesültek száma az időszak végén	9 256	6 981	6 775		122 530
előző év azonos időpontja = 100,0	100,8	83,1	81,1		77,9
Álláskeresői segélyben részesültek száma az időszak végén	4 908	3 895	4 624		69 575
előző év azonos időpontja = 100,0	153,7	144,3	144,2		135,1
Rendelkezésre állási támogatásban részesültek száma az időszak végén ^{b)}	17 059	14 721	14 667		157 994
előző év azonos időpontja = 100,0	113,1	100,6	103,4		105,9

a) A KSH munkaerő-felmérése alapján.– b) Rendszeres szociális segélyben részesültekkel együtt.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Malakucziné Póka Mária

További információ: Novák Géza

Telefon: (+36-52/529-809), geza.novak@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-52/529-829, +36-52/529-804)